

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет медичний, міжнародний
Кафедра оториноларингології
Силабус вибіркової дисципліни
«Запальні та дистрофічні захворювання глотки»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестри: XI - XII. 6 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра оториноларингології База КНП «ООКЛ» ООР, вул. Академіка Заболотного, 26, 9 поверх База Університетської клініки, вул. Тіниста, 8, підвальне приміщення
Викладач (-і)	Пухлік Сергій Михайлович, д.мед.н, професор, завідувач кафедри Євчев Федір Дмитрович, д.мед.н, професор Доценти: к.мед.н. Богданов Кирило Георгійович, к.мед.н. Тітаренко Ольга Валентинівна, к.мед.н. Дедикова Ірина Володимирівна, к.мед.н. Щелкунов Анатолій Петрович. Асистенти: к.мед.н. Тагунова Ірина Кимівна, к.мед.н. Чернишева Інна Едуардівна, к.мед.н. Добронравова Ірина Володимирівна, к.мед.н. Андрєєв Олександр Вікторович, к.мед.н. Колесніченко Володимир Володимирович, к.мед.н. Євчева Ангеліна Федорівна, к.мед.н. Богданов Віктор Кирилович.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Тітаренко Ольга Валентинівна, завуч кафедри 096-531-71-33, (048) 736-22-30 Сергієнко Валентина Петрівна, старший лаборант кафедри 098-454-38-80, (048) 736-22-30 E-mail: olga.titarenko@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожної середи, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн- консультації: з 16.00 до 18.00 кожної середи, з 9.00 до 14.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Telegram, Viber(через створені у них групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметивчення дисципліни– клінічна анатомія, фізіологія, методи дослідження глотки, етіологія, патогенез, діагностика та лікування найбільш поширених захворювань глотки, методи лікування та реабілітації.

Пререквізити і постреквізити дисципліни (місце дисципліни в освітній програмі):

Пререквізити: українська мова (за професійним спрямуванням), іноземна мова (за

професійним спрямуванням), латинська мова та медична термінологія, медична біологія, медична та біологічна фізики, біологічна та біоорганічна хімія, анатомія людини, гістологія, цитологія та ембріологія, фізіологія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, безпека життєдіяльності; основи біоетики та біобезпеки, патоморфологія, патофізіологія, фармакологія, пропедевтика педіатрії, медична психологія, офтальмологія, неврологія, психіатрія, наркологія, дерматологія, венерологія.

Постреквізити: педіатрія, внутрішня медицина, хірургія, акушерство і гінекологія, інфекційні хвороби, епідеміологія та принципи доказової медицини, онкологія та радіаційна медицина, травматологія і ортопедія, фтизіатрія, анестезіологія та інтенсивна терапія, екстрена та невідкладна медична допомога, гігієна та екологія, паліативна та хоспісна медицина, загальна практика (сімейна медицина).

Мета дисципліни: набуття здобувачем додаткових знань та оволодіння професійними компетентностями та навичками спостереження та ведення хворих з патологією вух; навичками комунікації з врахуванням особливостей спілкування сімейного лікаря зі здоровою та хворою людиною.

Завдання дисципліни:

1. Формування вмінь та навичок комунікації з хворим на патологію глотки.
2. Формування вмінь та навичок комунікації з хворим при найбільш поширених захворюваннях глотки.
3. Удосконалення навичок обґрунтування клінічного діагнозу, диференційної діагностики, складання плану інструментальних досліджень при найбільш поширених захворюваннях глотки.
4. Опанування вмінням визначати тактику реабілітації, ведення, лікування та профілактики найбільш поширених захворювань глотки.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати: класифікацію, клінічні прояви, наслідки захворювань глотки, заходи проведення консервативного та хірургічного лікування; загальні питання травм глотки, особливості обстеження хворого з захворюваннями глотки.

Вміти: проводити збір анамнезу та об'єктивне обстеження ЛОР хворого; діагностувати та надавати першу медичну допомогу при захворюваннях глотки; діагностувати різноманітні запальні та незапальні процеси глотки, проводити між ними диференційну діагностику; вибирати відповідну консервативну та хірургічну тактику для реабілітації.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладена у формі практичних занять (30 год.), організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти (60 год.).

Методи навчання: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, огляд пацієнта, інструктаж та відпрацювання навичок на симуляційних муляжах, тренувальні вправи з диференціальної діагностики найбільш поширених захворювань глотки.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Клінічна анатомія глотки. Клінічна анатомічна будова носоглотки, ротоглотки, гортаноглотки.

Тема 2. Фізіологія глотки. Дихальна, ковтальна, смакова, захисна, резонаторна функції глотки. Роль лімфаденоїдної тканини в організмі людини. Мікробіом глотки.

Тема 3. Методи дослідження глотки. Елі-, мезо-, гіпофарингоскопія. Пряма гіпофарингоскопія. Пальцьове дослідження глотки. Огляд носоглотки з відтягуванням м'якого піднебіння. Ендоскопічне та УЗД дослідження глотки. КТ та МРТ глотки.

Тема 4. Тонзиліт. Класифікація, етіологія, патогенез, клінічна картина, методи діагностики.

Тема 5. Лікування запальних захворювань готки. Етіотропне, патогенетичне, симптоматичне лікування. Проблема антибіотикорезистентності. Покази до антибактеріальної терапії. Алгоритм антибактеріальної терапії при захворюваннях глотки. Відстрочене призначення антибіотиків. Обґрунтованість призначення антибіотиків. Типові помилки антибактеріальної терапії. Шляхи введення та дози антибіотиків.

Тема 6. Вторинні тонзиліти при інфекційних захворюваннях. Кір: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічні симптоми, орофарингоскопічна картина, лікування, профілактика. Скарлатина: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічні симптоми, орофарингоскопічна картина, лікування, профілактика. Інфекційний мононуклеоз: етіологія, епідеміологія, патогенез, клінічні симптоми, орофарингоскопічна картина, лікування, профілактика.

Тема 7. Вторинний тонзиліт при дифтерії. Етіологія, епідеміологія, механізм передачі інфекції, патогенез. Дифтерія ротоглотки. Форми. Орофарингоскопія. Ускладнення. Диференційний діагноз. Лікування. Профілактика.

Тема 8. Ураження глотки при специфічних інфекціях Загальна характеристика. Враження готки при склеромі, туберкульозі, сифілісі. Етіологія, патогенез, клінічна картина та принципи лікування.

Тема 9. Ураження глотки при ВІЛ-інфекції (СНІД). Визначення поняття. Етіологія, епідеміологія. Профілактика. Стадії. Діагностика. Лікування. Прогноз.

Тема 10. Ускладнення гострих первинних тонзилітів. Паратонзиліт (Паратонзиллярний абсцес). Латерофарингеальний абсцес. Заглотковий абсцес. Внутрішньомигдаликовий абсцес. Аденофлегмона ший. Тонзилогенний сепсис.

Тема 11. Рекурентний тонзиліт. Форми. Клінічні симптоми. Фарингоскопічна картина. Діагностика. Ускладнення. Лікування. Техніка виконання тонзилектомії.

Тема 12. Фарингіти. Класифікація. Етіологічна структура. Фази патогенезу. Опорні клінічні симптоми. Лікування.

Тема 13. Фарингомікози. Збудники мікозів. Фактори ризику тяжкого перебігу. Діагностика. Лікування. Прогноз.

Тема 14. Гіпертрофія лімфоглоткового кільця Вальдесра-Пирогова. Хронічний назофарингіт. Сприятливі фактори гіпертрофії лімфаденоїдної тканини. Ступені гіпертрофії. Симптоми. Лікування.

Тема 15. Кровотечі, травми, сторонні тіла глотки. Сторонні тіла глотки: симптоми. Симптоми при опіках глотки, лікування. Ускладнення. Класифікація, симптоми травм глотки, лікування, невідкладна допомога.

Залік. Оцінюється за двобальною шкалою: оцінка «зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який виконав навчальний план дисципліни, не має академічної заборгованості; рівень компетентності — високий (творчий); оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який не виконав навчальний план дисципліни, має академічну заборгованість (середній бал нижче 3,0 та/або пропуски занять); рівень компетентності — низький (рецептивно-продуктивний).

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Оториноларингологія: підручник/Д.І.Заболотний, Ю.В.Мітін, С.Б.Безшапочний, Ю.В.Дєєва – 4-е видання. К.:ВСВ «Медицина», 2020.-472 с. (чорно-білі)+32 кольорові вклейки.
2. Пропедевтика оториноларингології підручник для лікарів-інтернів та слухачів ФПДО. За ред. проф. Кіцери О.Ом. та доц. Цимара А.В. Автори за абеткою;Баріляк А.Ю., Кіцера О.О., Кіцера О.Ом., Крук М.Б., Крук М.М., Москалик О.Є., Пушкарьова В.М., Семенюк О.О., Цимар А.В., Чорний О.В. – Львів-2019.-377 С.
3. Невікладна оториноларингологія мирного і воєнного часу посібник для лікарів та слухачів ФПДО. За ред. проф. Кіцера О.Ом. Автори за абеткою; Гербіш Ю.О., Кіцера О.Ом., Кіцера О.О., Москалик, Пушкарьова В.М., Семенюк О.О., Семчишин І.М., Цимар А.В., Чорний О.В. – Львів – 2020.-235 С.
4. Geoffrey Cooling. The Little Book of Hearing Aids. 2020.Pp. 1-256.
5. Євчев Ф.Д., Пухлік С.М., Тігаренко О.В., Євчева А.Ф., Гаєвський В.В. Сучасна невідкладна допомога хворим із гострими та хронічними захворюваннями ЛОР-органів та при їх ускладненнях: навчально-методичний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів, лікарів-оториноларингологів та сімейних лікарів. – Одеса: Олді+, 2023. – 272с.

Додаткова:

6. Косаковський А.Л., Лайко А.А., Косаківська І.А., Синяченко В.В., Бредун О.Ю., Гавриленко Ю.В., Сапунков О.Д., Мошич О.П./Дитяча оториноларингологія. Збірник тестових завдань; навчальний посібник.-К.:НМАПО імені П.Л.Шупика, 2019.-272 с.
7. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги Тонзиліт.-https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/04/2021_639_kn_tonzylit.pdf
8. Крамарьов С.О, Євтушенко В.В. Іванова Л.А., Горбатюк І.Б. Гострий тонзилофарингіт у дітей. Сучасний стан проблеми.//Актуальна інфектологія.-Том 7 № 5, 2019.-С.236-
9. Оториноларингологія: курс лекцій для студентів 4 курсу освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр» спеціальності 222 «Медицина»/ В.І. Троян, М.І.Нікулін, О.М. Костровський, І.О.Сінайко, Д.А. Путілін, І.М. Нікулін.- Запоріжжя: ЗДМУ, 2020.-91с.
10. P.W.Flint, V.H.Naughey, V.J.Lund, K.T.Robbins, J.R.Thomas, M.M.Lesperance, H.W.Francis. Cummings Otolaryngology: Head and Neck Surgery. 3-Volume Set// Format Hardback, 2020. - 3568 p.
11. Z.Mu, J.Fang. Practical Otorhinolaryngology, Head and Neck Surgery: Diagnosis and Treatment// Hardback, 2020. - 314 p.

Інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua>– Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / AmericanMedicalAssociation
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk>– Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org- GeneralMedicalCouncil(GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація

ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: усне опитування, тестування, оцінювання активності на занятті.

Підсумковий контроль: Залік. Оцінюється за двобальною шкалою:оцінка

«зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який виконав навчальний план дисципліни, не має академічної заборгованості; рівень компетентності — високий (творчий); оцінка «не зараховано» виставляється здобувачу вищої освіти, який не виконав навчальний план дисципліни, має академічну заборгованість (середній бал нижче 3,0 та/або пропуски занять); рівень компетентності — низький (рецептивно-продуктивний).

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:

- методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі
- максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину(5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
«5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
«3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень з суттєвими помилками.
«2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого та інтерпретації даних клінічного, лабораторних та інструментальних досліджень.

Здобувач допускається до заліку за умови виконання вимог навчальної програми та в разі, якщо за поточну навчальну діяльність він отримав не менше 3,00 балів.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перекладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої

оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;

- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-наушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.
За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:
- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, що встановлені Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.

